

BÀN VỀ ĐỌC SÁCH

- Chu Quang Tiềm -

A. Nội dung văn bản

Bài văn bàn về sự cần thiết của việc đọc sách và phương pháp đọc sách qua những luận điểm sâu sắc và giàu sức thuyết phục. Đó là kết quả của quá trình tích lũy kinh nghiệm, là những lời bàn tâm huyết của người đi trước muốn truyền lại cho thế hệ sau.

B. Tìm hiểu tác phẩm

1. Tác giả: Chu Quang Tiềm (1897-1968) là nhà mỹ học và lý luận văn học nổi tiếng của Trung Quốc.

2. Tác phẩm

a. Xuất xứ

- In trong *Danh nhân Trung Quốc bàn về niềm vui, nỗi buồn của việc đọc sách*, giáo sư Trần Đình Sử dịch.

b. Phương thức biểu đạt: Nghị luận (Nghị luận về một vấn đề xã hội).

c. Bố cục: 3 phần

+ Phần 1: Đầu → *phát hiện thế giới mới*: Tầm quan trọng và ý nghĩa của việc đọc sách.

+ Phần 2: tiếp → *tiêu hao lực lượng*: Những khó khăn, thiên hướng sai lệch dễ mắc phải của việc đọc sách hiện nay.

+ Phần 3: Còn lại: Phương pháp chọn sách và đọc sách.

d. Giá trị nội dung

Đọc sách là con đường quan trọng để tích lũy, nâng cao học vấn. Cần chọn sách mà đọc, đọc ít hiểu sâu, kết hợp giữa đọc rộng và đọc sâu, giữa sách thường thức và sách chuyên môn. Đọc sách phải có mục tiêu, vừa đọc vừa nghiền ngẫm.

e. Giá trị nghệ thuật

Văn bản trình bày bằng những ý kiến xác đáng, có lí lẽ và dẫn chứng sinh động.

C. Đọc hiểu văn bản

1. Tầm quan trọng và ý nghĩa của việc đọc sách

a. Tầm quan trọng

- Sách là kho tàng quý báu của di sản tinh thần mà loài người thu lượm, tích lũy suốt mấy ngàn năm.

- Sách là những cột mốc trên con đường phát triển học thuật của nhân loại.

b. Ý nghĩa

- Đọc sách là:

+ Trả món nợ đối với thành quả nhân loại trong quá khứ

+ Ôn lại kinh nghiệm, tư tưởng của nhân loại tích lũy mấy nghìn năm trong mấy chục năm gần gũi.

+ Một mình hưởng thụ các kiến thức, lời dạy của biết bao người trong quá khứ.

+ Sự chuẩn bị cho cuộc trường chinh vạn dặm trên con đường học vấn

- Đọc sách là con đường quan trọng của học vấn – con đường quan trọng để tích lũy và nâng cao tri thức cho bản thân

- Đọc sách không những trang bị tri thức mà còn làm hoàn thiện nhân cách, nâng cao khí chất.

- Coi thường sách, không đọc sách là xóa bỏ quá khứ, làm chính mình trở nên lạc hậu, làm cho xã hội thụt lùi.

2. Các khó khăn, thiên hướng sai lệch dễ mắc phải của việc đọc sách trong tình trạng hiện nay

***Sách nhiều khiến người đọc không chuyên sâu:**

- Xưa kia, một học giả cả đời có thể chỉ đọc một cuốn sách. Nhưng đọc đi đọc lại, vừa đọc vừa nghiền ngẫm đến thuộc lòng, thấm vào xương tủy, biến thành động lực tinh thần, dùng cả đời mà vẫn không hết. Ngày nay, sách vở nhiều, dễ kiếm, vì vậy người đọc thường “liếc qua rất nhiều nhưng đọng lại rất ít”.

- Đọc sách nhiều mà không nghiền ngẫm giống như ăn nhiều nhưng không thể tiêu hóa được. Lâu dần sẽ dẫn tới bệnh tật.

*** Sách nhiều khiến người đọc dễ bị lạc hướng:**

- Bất cứ lĩnh vực nào giờ cũng có rất nhiều sách vở chất đầy trong thư viện. Tuy nhiên, những tác phẩm cơ bản, đích thực không phải là quá nhiều.

- Nhưng đứng trước số lượng sách vở khổng lồ hiện có, cộng với thói tham lam, đọc nhiều mà không vụ thực chất, người đọc dễ phí thời gian với những cuốn sách vô thưởng vô phạt mà mất đi cơ hội đọc những cuốn sách cơ bản, thú vị.

→ Bằng những so sánh cụ thể, xác thực, tác giả vừa chỉ ra những nguy hại do lối đọc sách sai lệch; vừa phân tích, lí giải những nguy hại đó một cách thuyết phục.

3. Bàn về phương pháp chọn sách và đọc sách

*** Cách chọn sách:**

- Chọn cho tỉnh.
- Tìm đọc những cuốn sách thật sự có giá trị và có ích cho bản thân.
- Chọn sách phải có mục đích, có định hướng rõ ràng, không nhất thời tùy hứng.
- Chọn sách nên hướng vào hai loại:
 - + Kiến thức phổ thông
 - + Kiến thức chuyên sâu.

*** Cách đọc sách:**

- Đọc cho kỹ, đọc đi, đọc lại nhiều lần cho đến thuộc lòng.
- Đọc với sự say mê, ngẫm nghĩ sâu xa, trầm ngâm tích lũy và kiên định mục đích.
- Đọc có kế hoạch, hệ thống, không đọc tràn lan.
- Đọc về kiến thức phổ thông và kiến thức chuyên sâu.
- Đọc sách không chỉ là việc tích lũy tri thức mà còn là việc rèn luyện tư cách, chuyện học làm người, rèn đức tính kiên trì, nhẫn nại.

D. Sơ đồ tư duy

VIETJACK

E. Bài văn mẫu phân tích tác phẩm

Chu Quang Tiềm (1897 – 1986) là nhà mĩ học và lí luận văn học nổi tiếng của Trung Quốc. Bài viết “Bàn về đọc sách” là kết quả của quá trình tích lũy, dày công suy nghĩ, là những lời tâm huyết của tác giả muốn truyền lại kinh nghiệm cho các thế hệ sau.

Ai cũng biết đọc sách là con đường quan trọng để bổ sung, nâng cao học vấn. Ngày nay, có rất nhiều sách, cho nên chúng ta phải biết chọn sách mà đọc. Đọc ít mà chắc còn hơn đọc nhiều mà không hiểu gì. Cần kết hợp giữa đọc rộng với đọc sâu, giữa sách thường thức và sách chuyên môn. Việc đọc sách phải có kế hoạch, có mục đích kiên định, lâu dài chứ không thể tùy hứng và phải vừa đọc vừa nghiền ngẫm. Qua bài viết “Bàn về đọc sách”, tác giả Chu Quang Tiềm đã trình bày phương pháp đọc sách đúng đắn bằng những lập luận chặt chẽ và dẫn chứng sinh động.

Mở đầu bài viết, tác giả nêu ra luận điểm có tính chất khẳng định: Học vấn không chỉ là chuyện đọc sách, nhưng đọc sách vẫn là con đường quan trọng của học vấn. Để làm sáng tỏ luận điểm này, Chu Quang Tiềm đã sắp xếp các ý theo một trình tự hợp lí: Học vấn của nhân loại được lưu truyền qua sách. Sách là kho tàng tri thức quý báu. Nếu chúng ta mong muốn tiến lên thì nhất thiết phải lấy thành quả mà nhân loại đã tích lũy được qua mấy nghìn năm làm điểm xuất phát.

Vậy sách là gì mà lại có ảnh hưởng to lớn, sâu rộng đến cuộc sống của con người như vậy? Có thể nói sách là một trong muôn vàn điều kì diệu mà nhân loại đã sáng tạo ra. Từ hàng ngàn năm trước, khi chưa có chữ viết, chưa có giấy bút thì con người đã nghĩ đến tác dụng của sách và đã có những hình thức đầu tiên của sách. Ở Trung Quốc, Ấn Độ, Hi Lạp, La Mã... những mẫu tự cổ, những hình vẽ có tính quy ước được khắc trên xương thú, mai rùa, trên vách đá hoặc những văn bản cổ được ghi chép trên thẻ tre, trên da dê ...

Sách là kho tàng chứa đựng những khám phá, hiểu biết và phản ánh đời sống vật chất, tinh thần đa dạng, phong phú của con người. Tất cả những gì đã xảy ra trong lịch sử phát triển của nhân loại mà con người cảm thấy cần lưu giữ, truyền đạt lại cho các thế hệ sau đều được ghi vào sách. Trong cuộc sống, nếu như không có sách để cung cấp những kiến thức mới lạ và để giải trí sau những giờ phút học tập, làm việc căng thẳng thì chúng ta sẽ ra sao? Quả là nhờ có sách mà tầm hiểu biết của chúng ta ngày càng được mở rộng, nâng cao. Những cuốn sách nhỏ bé mang đến cho chúng ta bao điều lớn lao, mới mẻ và thú vị. Đến với sách, chúng ta không chỉ biết được những việc xảy ra hằng ngày trên khắp thế giới mà còn biết được cả những sự kiện đã xảy ra từ thời xa xưa của lịch sử loài người. Sách còn là hướng dẫn viên tận tình, năng động, sẵn sàng đưa chúng ta du lịch khắp nơi, đến với những danh lam thắng cảnh, những kì quan nổi tiếng. Chính vì thế, Chu Quang Tiềm nhận xét: Học vấn không chỉ là việc cá nhân, mà là việc của toàn nhân loại. Mỗi loại học vấn đến giai đoạn hôm nay đều là thành quả của toàn nhân loại nhờ biết phân công, cố gắng tích lũy ngày đêm mà có. Các thành quả đó sở dĩ không bị vùi lấp đi, đều là do sách vở ghi chép, lưu truyền lại. Sách là kho tàng quý báu cất giữ di sản tinh thần nhân loại, cũng có thể nói đó là những cột mốc trên con đường tiến hóa học thuật của nhân loại. Học vấn thường được hiểu là trình độ hiểu biết của người có học. Trình độ hiểu biết này được nâng cao dần qua từng cấp học (phổ

thông, đại học, sau đại học...) và quá trình tự học kéo dài suốt cả cuộc đời. Học vấn của một người không chỉ hạn chế trong một lĩnh vực nào đó mà còn có thể mở rộng ra nhiều lĩnh vực khác. Học vấn đem lại lợi ích và hạnh phúc cho con người: “Bộ lông làm đẹp con công, học vấn làm đẹp con người” (ngạn ngữ cổ). Ông cha ta xưa đã từng giáo huấn con cháu: Nhân bất học bất tri lý. (Người không học không biết đâu là lẽ phải). Hay: “Có học thì như lúa như nếp, không học thì như rơm như cỏ”. Tác giả bài viết này khẳng định: Nếu chúng ta mong tiến lên từ văn hóa học thuật của giai đoạn này, thì nhất định phải lấy thành quả nhân loại đã đạt được trong quá khứ làm điểm xuất phát. Nếu xóa bỏ hết các thành quả nhân loại đã đạt được trong quá khứ, thì chưa biết chừng chúng ta đã lùi điểm xuất phát về đến mấy trăm năm, thậm chí là mấy nghìn năm trước. Lúc đó, dù có tiến lên cũng chỉ là đi giạt lùi, làm kẻ lạc hậu.

Tiếp sau đó, ông nêu ra luận điểm: Tại sao con người lại phải đọc sách? ở phần này Chu Quang Tiềm đã phân tích tầm quan trọng và ý nghĩa cần thiết của việc đọc sách: Đọc sách là muốn trả món nợ đối với thành quả nhân loại trong quá khứ, là ôn lại kinh nghiệm, tư tưởng của nhân loại tích lũy mấy nghìn năm trong mấy chục năm ngắn ngủi, là một mình hưởng thụ các kiến thức, lời dạy mà biết bao người trong quá khứ đã khổ công tìm kiếm mới thu nhận được. Có được sự chuẩn bị như thế thì một con người mới có thể làm được cuộc trường chinh vạn dặm trên con đường học vấn, nhằm phát hiện thế giới mới. Trên con đường phát triển của nhân loại, sách có ý nghĩa rất lớn. Sách đã ghi chép, cô đúc và lưu truyền mọi tri thức, mọi thành tựu khoa học mà loài người tìm tòi, tích lũy được qua nhiều thời đại. Những cuốn sách có giá trị có thể xem là những cột mốc trên con đường tiến hóa về mặt học thuật của nhân loại. Sách trở thành kho tàng quý báu của di sản tinh thần mà loài người thu nhận được qua mấy nghìn năm. Không gì giúp con người phát huy trí tưởng tượng bằng việc đọc sách. Sách mở ra cho chúng ta một thế giới mới lạ mà không phụ thuộc vào bất cứ điều gì ngoài trí tưởng tượng. Đọc sách còn làm cho chúng ta giàu có hơn về mặt ngôn ngữ và mở rộng khả năng liên tưởng. Vì sách có ý nghĩa to lớn và quan trọng như vậy nên đọc sách là con đường tích lũy, nâng cao tri thức. Đối với mỗi con người, đọc sách chính là sự chuẩn bị để bước vào cuộc sống tự lập, bước vào con đường học vấn để tự hoàn thiện bản thân. Chúng ta không thể phát huy được các thành tựu mới trong lĩnh vực văn hóa, học thuật nếu như không biết tiếp thu và kế thừa một cách có sáng tạo những thành tựu của các thời đại đã qua.

Đọc sách có khó không? Tại sao cần lựa chọn sách thật kĩ trước khi đọc? Trong tình hình hiện nay, số đầu sách ngày càng nhiều thì việc lựa chọn và đọc sách không phải dễ. Chúng ta hãy xem xét lời bàn của Chu Quang Tiềm về cách lựa chọn sách. Ông đã chỉ ra hai mối nguy thường gặp khi lựa chọn sách. Một là sách quá nhiều khiến người ta không tập trung đọc chuyên sâu. Hai là dễ khiến người đọc lạc hướng. Hiện tượng xuất hiện quá nhiều sách khiến mọi người dễ sa vào lối

đọc ăn tươi nuốt sống chứ không kịp tiêu hóa, nghiền ngẫm. Tác giả dẫn chuyện đọc sách của người xưa để phân tích nguy cơ này: Các học giả Trung Hoa thời cổ đại do sách khó kiếm, một đời đến bạc đầu mới đọc hết một quyển kinh. Sách tuy đọc được ít, nhưng đọc quyển nào ra quyển ấy, miệng đọc, tâm ghi, nghiền ngẫm đến thuộc lòng, thấm vào xương tủy, biến thành một nguồn động lực tinh thần, cả đời dùng mãi không cạn. Đồng thời, ông phê phán cách đọc sách của không ít người hiện nay: Giờ đây sách dễ kiếm, một học giả trẻ đã có thể khoe khoang từng đọc hàng vạn cuốn sách. “Liếc qua” tuy rất nhiều, nhưng “động lại” thì rất ít, giống như ăn uống, các thứ không tiêu hóa được tích càng nhiều, thì càng dễ sinh ra bệnh đau dạ dày, nhiều thói xấu hư danh nông cạn đều do lối ăn tươi nuốt sống đó mà sinh ra cả. Sách nhiều cũng khiến cho người đọc hoang mang, lạc hướng, lãng phí thời gian và sức lực bởi những cuốn vô bổ, thậm chí có hại. Chu Quang Tiềm khẳng định số lượng sách viết về bất cứ một lĩnh vực nào cũng rất nhiều: Bất cứ lĩnh vực học vấn nào ngày nay đều đã có sách vở chất đầy thư viện, trong đó những tác phẩm cơ bản, đích thực, nhất thiết phải đọc chẳng qua cũng mấy nghìn quyển, thậm chí chỉ mấy quyển. Nhiều người mới học tham nhiều mà không vụ thực chất, đã lãng phí thời gian và sức lực trên những cuốn sách vô thưởng vô phạt, nên không tránh khỏi bỏ lỡ mất dịp đọc những cuốn sách quan trọng, cơ bản. Tác giả nhấn mạnh rằng quỹ thời gian và sức lực của con người chỉ có hạn, mà lượng sách cần đọc thì vô hạn. Vậy ta phải làm gì trước số lượng sách khổng lồ mà nhân loại để lại? Bàn về việc này, Chu Quang Tiềm đã phân tích bằng giọng điệu hóm hỉnh mà đầy sức thuyết phục: Chiếm lĩnh học vấn giống như đánh trận, cần phải đánh vào thành trì kiên cố, đánh bại quân địch tinh nhuệ, chiếm cứ mặt trận xung yếu. Mục tiêu quá nhiều, che lấp mất vị trí kiên cố, chỉ đá bên đông, đấm bên tây, hóa ra thành lối đánh “tự tiêu hao lực lượng”.

Tác giả nêu lên cách chọn sách đúng đắn và khoa học: Đọc sách không cốt lấy nhiều, quan trọng nhất là phải chọn cho tinh, đọc cho kỹ. Nếu đọc được 10 quyển sách không quan trọng, không bằng đem thời gian, sức lực đọc 10 quyển ấy mà đọc một quyển thật sự có giá trị. Tác giả còn nhấn mạnh học ở sách. Đó là vừa đọc vừa suy ngẫm nghiêm túc, kỹ càng để hiểu vấn đề mà sách nêu ra: Nếu đọc được mười quyển sách mà chỉ lướt qua, không bằng chỉ lấy một quyển mà đọc mười lần. “Sách cũ trăm lần xem chẳng chán – Thuộc lòng, ngẫm kỹ một mình hay”, hai câu thơ xứng đáng là lời răn cho mỗi người đọc sách. Đọc sách vốn có ích riêng cho mình, đọc nhiều không thể coi là vinh dự, đọc ít không phải là xấu hổ. Đọc ít mà đọc kỹ, thì sẽ tập thành nếp suy nghĩ sâu xa, trầm ngâm tích tụ tưởng tượng tự do đến mức làm thay đổi khí chất, đọc nhiều mà không chịu nghĩ sâu, như cưỡi ngựa qua chợ, tuy châu báu phơi đầy, chỉ tổ làm cho mắt hoa ý loạn, tay không mà về. Đồng thời, ông phê phán những kẻ dùng sách làm vật trang trí cho bộ mặt tầm thường của mình: Thế gian có biết bao người đọc sách chỉ để trang trí bộ mặt, như kẻ trọc phú khoe của, chỉ biết lấy nhiều làm quý. Đối với việc học tập, cách đó chỉ

là lừa dối người, đối với việc làm người thì cách đó thể hiện phẩm chất tầm thường, thấp kém. Khi đọc sách phải biết phân loại sách. Mỗi loại cần đọc bao nhiêu quyển, những quyển sách nào nên đọc kỹ, phải tính toán sẵn từ trước. Vấn đề này được ông nêu cụ thể, chi tiết: Sách đọc nên chia làm mấy loại, một loại là sách đọc để có kiến thức phổ thông mà mọi công dân thế giới hiện nay đều phải biết, một loại là sách để trau dồi học vấn chuyên môn. Muốn có kiến thức phổ thông hiện nay các bài học ở trung học và năm đầu đại học, nếu chăm chỉ học tập thì cũng đủ dùng. Nếu chăm chỉ học tập mà chỉ đọc thuộc giáo trình thì chẳng có ích lợi gì, mỗi môn phải chọn lấy 3 đến 5 quyển xem cho kỹ. Môn học kiến thức phổ thông tổng số không quá mười môn, mỗi môn chọn từ 3 đến 5 quyển, tổng cộng số sách cần đọc cũng chẳng qua trên dưới 50 quyển. Đây không thể xem là đòi hỏi quá đáng. Nói chung số sách mà một người đã đọc, phần lớn không chỉ có thể, nếu họ không thu được lợi ích thực sự là do họ thiếu sự lựa chọn, khi đọc lẽ ra đọc kỹ thì họ lại đọc qua loa. Tác giả khuyên mọi người là không nên tham đọc nhiều, đọc lung tung mà phải chọn cho tinh, đọc cho kỹ những quyển sách nào thực sự có giá trị, thực sự có ích. Cần đọc kỹ các cuốn sách, các tài liệu cơ bản thuộc lĩnh vực chuyên môn, chuyên sâu.

Tuy thế, chúng ta cũng không nên xem nhẹ các loại sách thường thức hoặc ở lĩnh vực gần gũi với chuyên ngành của mình. Tác giả bài viết cho rằng trên đời không có học vấn nào là cô lập, không có mối liên hệ kế cận. Ý kiến này chứng tỏ kinh nghiệm phong phú và sự từng trải của một học giả lớn: kiến thức phổ thông không chỉ cần cho công dân thế giới hiện tại, mà ngay nhà học giả chuyên môn cũng không thể thiếu được. Khoa học cận đại phân loại chặt chẽ, những người chỉ chuyên một học vấn phần nhiều khép kín trong phạm vi của mình, lấy cớ là chuyên môn, không muốn biết đến các học vấn liên quan. Điều này đối với việc phân công nghiên cứu có thể là cần thiết, nhưng đối với việc đào tạo chuyên sâu thì lại là một sự hi sinh. Chu Quang Tiềm đã lấy quy luật tự nhiên để chứng minh cho quan điểm của mình: Vũ trụ đúng là một thể hữu cơ, các quy luật bên trong vốn liên quan mật thiết với nhau, động vào bất cứ chỗ nào đều tất liên quan đến cái khác, do đó, các loại học vấn nghiên cứu quy luật, tuy bề ngoài có phân biệt mà trên thực tế thì không thể tách rời. Từ đó, ông nêu ra quy luật nhận thức trong quá trình học tập. Mọi kiến thức về tự nhiên và xã hội đều liên quan chặt chẽ với nhau, bổ sung cho nhau: Trên đời, không có học vấn nào là cô lập, tách rời các học vấn khác. Ví như chính trị học thì phải liên quan đến lịch sử, kinh tế, pháp luật, triết học, tâm lý học, cho đến ngoại giao, quân sự, ... Đọc sách là một hình thức làm giàu tâm hồn cho mỗi người nhất là thế hệ trẻ tương lai của đất nước. Nhưng đọc như thế nào để có thể thực sự làm giàu cho ngôn ngữ và phong phú về tâm hồn lại là chuyện không dễ dàng. Cách đọc sách sai lầm gây tác hại không nhỏ đến quá trình tiếp thu học vấn và hoạt động chuyên môn của mỗi người: Nếu một người đối với các học vấn liên quan này mà không biết đến, chỉ có học một mình chính trị học thôi, thì càng

tiến lên càng gặp khó khăn, giống như con chuột chui vào sừng trâu, càng chui sâu càng hẹp, không tìm ra lối thoát. Các học vấn khác đại khái cũng như vậy, không biết rộng thì không thể chuyên, không thông thái thì không thể nắm gọn. Trước hãy biết rộng rồi sau hãy nắm chắc, đó là trình tự để nắm vững bất cứ học vấn nào. Trong lịch sử học thuật, phàm là người cổ thành tựu lớn trong bất kì một lĩnh vực nào, đều phải có cơ sở sâu sắc của nhiều môn học vấn khác. Qua bài viết “Bàn về đọc sách” của tác giả Chu Quang Tiềm, chúng ta thấy việc lựa chọn sách để đọc là điểm quan trọng nhất trong phương pháp đọc sách. Bên cạnh đó là cách đọc sách đúng phương pháp khoa học. Có hai ý kiến của tác giả đáng để cho mọi người suy nghĩ và học tập: thứ nhất là đọc sách không nên đọc lướt qua, đọc chỉ để “trang trí” cho bộ mặt mà phải Vừa đọc vừa suy ngẫm, tưởng tượng, nhất là đối với các quyển sách có giá trị; thứ hai là không nên đọc một cách tràn lan theo hứng thú cá nhân mà cần đọc có kế hoạch và có hệ thống. Đối với một người nuôi chí lập nghiệp trong một lĩnh vực nào đó thì đọc sách là một công việc rèn luyện lâu dài và gian khổ. Liên hệ với việc đọc sách của học sinh, sinh viên hiện nay, ta thấy nhiều người chỉ đọc các loại sách thuộc chuyên ngành kinh tế, tin học, sách dạy tiếng Anh và các loại sách phục vụ cho nhu cầu học tập mà hầu như ít quan tâm đến mảng sách văn học hoặc sách dạy làm người. Theo Chu Quang Tiềm, đọc sách không chỉ là để tiếp thu tri thức, nâng cao trình độ hiểu biết mà quan trọng hơn là để rèn luyện tính cách, là học đạo làm người. Trong khi các phương tiện hiện đại phát triển rất nhanh như hiện nay thì văn hóa nghe nhìn vẫn không thể thay thế được văn hóa đọc, vốn là cơ sở của tri thức và nền tảng của văn hóa nghệ thuật. Đọc sách đã trở thành truyền thống tốt đẹp có từ lâu đời của con người.

Bài viết “Bàn về đọc sách” có sức thuyết phục rất lớn, bởi vì nội dung các lời bàn và cách trình bày của tác giả vừa thấu lí, vừa đạt tình. Ông đã chỉ ra phương pháp đọc sách vừa có tính thực tế, vừa có tính khoa học. Là một học giả có uy tín, từng trải qua quá trình nghiên cứu, tích lũy, nghiền ngẫm lâu dài nên tác giả bàn luận về phương pháp đọc sách bằng cách phân tích cụ thể, lập luận sắc sảo kết hợp với giọng điệu tâm tình thân mật, pha chút hài hước với mục đích chia sẻ kinh nghiệm rút ra từ thành công và thất bại trong sự nghiệp của mình. Đặc biệt, bài văn còn hấp dẫn người đọc bởi bố cục bài viết chặt chẽ, hợp lí. Các ý kiến được dẫn dắt rất tự nhiên, cách viết giàu hình ảnh. Có thể coi đây là bài học bổ ích, thiết thực cho mọi người trong quá trình học tập, chuẩn bị hành trang kiến thức để bước vào thế kỉ mới.